

No. 77

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Kwartalnie Mk. 990.
Miesięcznie " 330.
za roznośnienie
50 mk. miesięcznie
przez poczt.
Kwartalnie mk. 1.00
Miesięcznie " 400
poza Łodzią egz. 16

w Ameryce

dolara miesięcznie

Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 60.594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgoda i praca!

KALENDARZYK

12 N Grzegorza W.
13 P Krystyna P. M.
14 W Matyldy
15 S Klemensa
16 C Abrahama pust.
17 P † Józefa z Arym.
18 S Gabryjela Arch.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41
TELEFON 28,

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota, 18 marca 1922 roku

Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6-ej; po 6-ej dolicza się 50%
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada.

Wskutkiem podrożenia cen papieru, farby, matryc i t. p. zmuszeni jesteśmy od 25 marca podnieść cenę egzemplarza „ROZWOJU” w sprzedaży ulicznej do

20 mk.

Do dziś dnia opieraliśmy się skutecznie tej fali zwykłej, dowodem czego jest dzisiejsza cena pisma 15 mk., gdyż niema dziennika w Rzeczypospolitej tańszego jak 20 mk.; obecnie jedn kże już jesteśmy przyparci do muru i nie możemy pozostać przy dawnych warunkach.

W każdym razie robimy to ostatni i dopiero po pół roku zmagania się z drożyzną.

Administracja „Rozwoju”.

EB

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Ustawa o lokatorach.

(wp) Rada min. zajęła stanowisko wobec poselskiej propozycji zmian w projekcie noweli do ustawy o ochronie lokatorów. (3)

Zwrot materiału kolejowego.

W dniach 14 i 15 marca został podpisany w Wiesbaden układ ostateczny ustalający zwrot materiału kolejowego zabranego z Polski przez Niemcy w czasie okupacji Niemcy zobowiązuja się dostarczyć Polsce przed końcem lipca 1922 r. 2000 wagonów towarowych, z czego 60 wagonów dla celów specjalnych, 50 cystern, 550 wagonów krytych i reszta platform. Oprócz wagonów Niemcy dostarczyć mają 8 lokomotyw typu hesko-pruskiego w stanie najzupełniej zdatnym do użyciu. Koszta kontroli, przyjęcia i transportu do granicy polskiej ponoszą Niemcy. (3)

Podpisanie ogólnej umowy.

(wp) Wczoraj w południe odbyło się w Radzie ministrów podpisanie aktu umowy pomiędzy państwami bałtyckimi, a rządem polskim. Umowa zawiera tylko ogólne oświadczenia, szczegóły natomiast, dotyczące stosunków konsularnych, ekonomicznych, kolejowych i t. d. zo-

O k o ł o 250 klaczy i wałachów

(przeważnie ciężkiego typu) sprzedawane będzie w drodze przetargu publicznego
WARSZAWSKI URZĄD WOJEWÓDZKI.
Konie ciężkiego typu sprzedawane będą nie tylko rolnikom, lecz przemysłowcom, kupcom i t. d., z wyjątkiem jedynie zawodowych handlarzy koni, dn. 21, 22, 23 i 24 marca od godz. 10-ej rano w Warszawie przy ul. Litewskiej No 3 (Nowy Tattersall.) 816B

staną opracowane w Helsingforsie przez specjalnych rzeczoznawców, (3)

Odjazd min. państw bałtyckich.

(wp) Wczoraj o 2 pop. ministrowie państw bałtyckich wyjeżdżają do dyplomacji polskiej, o g. zaś 8 wiecz. wyruchali z Warszawy. Wszyscy ministrowie zostali obdarzeni orderem Orła Białego. (3)

Nie mają zamiaru.

(wp) Wczoraj o 5 pop. na posiedzeniu komitetu politycznego Rady Ministrów omawiano załatwienie sprawy wileńskiej. O ile wiadomo, rząd nie ma zamiaru ustąpić ze swego dotychczasowego stanowiska, wobec czego załatwienie sprawy odwlecze się zapewne na jakiś czas. (3)

(wp) We wtorek p. Ponikowski wygłosi swoje expose, w którym omówi sprawę wileńską. (3)

Podatek od dochodów.

(wp) Na wczorajszym posiedzeniu komisji skarbowo budżetowej przyjęto w 3 czytaniu projekt ustawy o podatku od dochodów. (3)

Zmiana okręgów wyborczych

(wp) W kom. konstytucyjnej dokonano zmian w układzie następujących okręgów.
14. Łódź, Łask, Sieradz.
16. Kalisz, Turek, Wieluń.
17. Częstochowa, Radomsk.
18. Piotrków, Brzeziny.
Ilość mandatów komisja ma oznaczyć dzisiaj. (3)

Już Niemców boli

BERLIN 17 marca, Korespondenci berlińscy dzienników paryskich stwierdzają, że odbywająca się w Warszawie konferencja państw bałtyckich żywo zaniepokoiła Niemcy. Warszawski korespondent „Voss Ziet.” pan Beerman, pisze na podstawie źródła wiarygodnego, że konferencja z państwami bałtyckimi w Warszawie ma mieć inny cel niż utworzenie barjery pomię-

Odpowiedź dla Czicherina.

(wp) Na wczorajszym posiedzeniu komitetu politycznego Rady ministrów rozpatrywano notę, którą Polska ma wysłać do Rosji, jako odpowiedź na ostatnią imbertynencką notę Czicherina. Nota jest utrzymana w ostrym tonie. (3)

Podajemy im rękę.

(wp) Rząd polski wystąpił po raz drugi do rządu kowieńskiego z propozycją nawiązania rokowań, celem usunięcia nieporozumień i zawarcia umów konsularnej, kolejowej itd. 8

O niezgodne z konstytucją ustawy.

(wp) Na wczorajszym posiedzeniu konwentu senjorów, rząd zaproponował, aby Sejm zgodził się na przedłużenie terminu na przeciąg roku dla tych ustaw, które niezgodne są z konstytucją. 126 art. konstytucji, mówi mianowicie że w rok po uchwaleniu konstytucji niezgodne z nią ustawy tracą moc obowiązującą. Konwent nie zgodził się na to, wychodząc z założenia że za roczny termin uznaje nie datę uchwalenia konstytucji, lecz datę ogłoszenia w Dzienniku urzędowym (6 czerwca), uważa więc, że do tego czasu rząd będzie w stanie przedłożyć Sejmowi do uzgodnienia dotychczas niezgodne ustawy.

Całą sprawę odesłano do komisji prawnej, która przedłoży odpowiedni wniosek na plenum Sejmu. (8)

dzy Rosją sowiecką a Niemcami. Podlegacze do tego manewru — dodaje korespondent — znajduje się w Paryżu i Londynie.

OKRES PRZESILEŃ GABINETOWYCH

Dymisja gabinetu austriackiego.

Z Wiednia donoszą, że austriacka Rada ministrów uchwaliła zgłosić dymisję całego gabinetu.

Miejcie cywilną odwagę

Od dni, w których wśród dramatycznego napięcia rozgrywał się proces zmagania się de legacji wileńskiej, względnie jej połowy, z rządem p. Ponikowskiego, usiłującym ją znie- wolić do podpisania aktu, niezgodnego z uchwałami wileńskiego Sejmu orzekającego, upłynął już tydzień. W tygodniu tym, pisze poseł Marjan Seyda, w „Gaz. Warsz.”, wysu- nęła się najpierw na front sprawa załatwienia przesilenia gabinetowego, a potem sprawa kon ferencji warszawskiej z ministrami państw bałtyckich. Dapiero teraz rząd powróci do kwestji wileńskiej, którą musi uwzględnić w swem exposé politycznym w Sejmie.

Tydzień ten ukołysał w pewnej mierze na miętności. W spokojniejszej atmosferze pra- gnę rządowi i zwolennikom jego sanowiska przypomnieć dziś nagle fakta i wysnuć z nich wnioski logiczne.

Faktem pierwszym jest, że zastrzeżenie aktu w artykule trzecim, mówiące o statucie, sprzeciwia się niewątpliwie wyraźnym uchwa- łom Sejmu wileńskiego na rzecz zjednoczenia bez zastrzeżeń, a przeciw autonomji.

Odpowiada nam się na to, że rządowi chodzi tylko o względy taktyczne wobec za- granicy, i że statut nie ma zasadniczo przekra- czać ram administracyjnego samorządu woje- wódzkiego i schodzić na szerokie tory poli- tycznej autonomji ustawodawczej. Wierzmy że większość ministrów, a może i cały rząd mówi to szczerze. Ale oponujący delegaci wileńscy rozumują słusznie: „Wysoko postawio- ne czynniki zakulisowe tyle razy wowodziły w pole Sejm ustawodawczy i rząd, — gdzie jest gwarancja, że my nie mamy być również wywiedzeni w pole? Chcemy mieć czyste su- mienie, żeśmy spełnili swój obowiązek, nało- żony na nas przez naszych metodawców, przez wileński Sejm orzekający”.

Faktem drugim jest, że rząd chciał pod- pisanie aktu, sprzecznego z uchwałami wileń- skimi, delegacji narzuć.

Rząd usiłuje się wytłumaczyć tem, że zmodyfikował brzmienie artykułu trzeciego, który pierwotnie mówił kategorycznie: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustali statut ziemi wileńskiej”, a który teraz zapowiada tylko, że rząd wnieśli statut do Sejmu. To prawda ale prawda jest niemniej, że artykuł trzeci, jak wogóle wszystkie inne artykuły poprze- dzone są wstępem mającym znaczenie zasa- dnicze i w całej pełni angażującym delegację wileńską. Wstęp brzmi: „Rząd polski przy- jał oświadczenie delegatów Sejmu w Wilnie do wiadomości, poczem wspólnym aktem stwierdzono”. To znaczy: aktem rządu polskiego i delegacji wileńskiej. To znowuż znaczy, że delegacja wileńska zgodziła się ze swej strony na to, iż rząd wobec niej

zapowiedział wniesienie statutu ziemi wileń- skiej do Sejmu ustawodawczego.

Czyż nie była to wyraźna chęć zadania moralnego gwałtu oponującym delegatom wileńskim, jeżeli niesylchanym wprost na- ciskiem politycznym chciało ich się zmusić do postąpienia wbrew uchwałom Sejmu w Wilnie, wbrew własnemu sumieniu?

Faktem trzecim jest, że delegaci wileń- scy, chcąc z metodawcami swymi i swem sumieniem być w zgodzie, mieli tylko dwie drogi do wyboru: albo ograniczyć się wy- łącznie do wreczenia rządowi uchwały za- sadniczej Sejmu wileńskiego (co chcieli czy- nić pierwotnie), albo (co uczynili następnie, dla „miej zgody” z rządem), skoro akcepto wali zasadę „wspólnego aktu”, domagać się, by akt ten nie sprzeciwiał się uchwałom wileńskim, t. zn., by statut ziemi wileńskiej „zgodny był z wolą ludności, wyrażoną w uchwałach Sejmu w Wilnie”, względnie „zgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej”.

Kto odrobinkę posiada zmysłu bez- stronności, musi przyznać, że oponujący dele- gaci nie mieli prostru innej drogi wyjścia, jeżeli nie chcieli się swym metodawcom i swemu sumieniu sprzeniewierzyć.

Nie będę tutaj roztrząsał, dlaczego rząd chciał na delegację wileńską zwalić część od- powiedzialności za zapowiedź wniesienia do Sejmu ustawodawczego statutu ziemi wileń- skiej, bo takie refleksje mogłyby tylko sprze- wżać znowu zaognić, a nie jest to zamiarem piszącego te słowa.

Ze stwierdzonego powyżej stanu rzeczy wypływają dwa wnioski:

Jeżeli rządowi zależy na tem, by akt wileński doszedł do skutku za zgodą całej dele- gacji Sejmu w Wilnie, niech odpowiedzial- ności za swoją zapowiedź wniesienia statutu do Sejmu ustawodawczego nie zwała na delegację wileńską, lecz niechaj zdobędzie się na tyle cywilnej odwagi politycznej, by za własny czyn samemu wziąć odpowiedzial- ność przed narodem i potomnością. Jeżeli zaś rząd tej odwagi cywilnej nie ma, i jeżeli mu na powadze historycznego aktu wileń- skiego nie zależy, — natenczas, ponieważ rząd nie ma nadziei, by mógł zdobyć chociaż by „jedenasty” podpis pod dokumentem, wejdzie niewątpliwie na niezwykle w dziejach tory i przedłoży Sejmowi ustawodawczemu do ratyfikacji akt wileński z podpisem — połowy delegacji, akt o którym sam prezy- dent Ponikowski był się wyraził, że jest nieważny.

Alternatywy są jasne. Decyzja należy do rządu. Decyzję tę oceni historia.

Zcalanie kraju

Jak Łokietek, rozpoczynamy powoli zszy- wać rozerwane części państwa polskiego.

Wtedy przedstawiało to duże trudności, Ło- kietek miecz na igłę zamienił, dziś naród do- rzał natyle, że rozumie potrzebę połączenia państwa, wyrzekając się nawet dużych miej- scowych korzyści na rzecz całości.

W tych dniach mają być zupełnie zlikwi- dowane odrębności Wielkopolski, a minister- jum, istniejące tam zwinięte. Pan Wybicki mi- nister dzielnicy wielkopolskiej tak się o tej sprawie wypowiedział:

„Poczynając od dn. 15 b.m. zostały całko- wicie zlikwidowane wszystkie Departamenty oprócz Departamentu Opieki Społecznej, któ- rego ostateczna likwidacja ma nastąpić 1-go kwietnia. Sprawy, prowadzone dotąd przez poszczególne Departamenty, przeszły teraz do odnośnych Ministerstw resortowych. Na pewien jeszcze czas pozostaje w Pozna- niu, ze względu na porzeby ogólnopolskie, Departament Spraw Wewnętrznych i Departament Rolnictwa, oraz Delegatury Zdrowia, Kultury i Sztuk, jednak nie dłużej niż do końca kwietnia. Do końca tej ostatniej

pozostaje jeszcze i Wydział Prezydjalny. W ten sposób z dniem 1-go kwietnia b. r. Ministerstwo b. Dzielnicy Pruskiej ulega osta- tecznej likwidacji.

— Wszyscy wyżsi urzędnicy tego Mini- sterstwa, z wyjątkiem czterech, zostali uloko- wani na odpowiednich posadach państwo- wych, gdzie zajmują stanowiska równorzę- dne do tych, które przedtem zajmowali w b. Dzielnicy Pruskiej. Natomiast urzędnicy niżsi, ze względu na przeprowadzoną obec- nie redukcję urzędników państwowych, nie mogli być przydzieleni, poza nielicznymi wy- jatkami, do resortowych wydziałów Mini- sterstw i dlatego otrzymali trzy miesięczną odprawę.

— Stwierdzić trzeba, iż o ile przed tem unifikacja b. Dzielnicy Pruskiej napotykała na pewne trudności, wynikające głównie z odmiennych warunków, zwłaszcza gospodar- czych, w jakich ta dzielnica żyła, to obecnie trudności te dale się usunąć i unifikacja na żadne znaczniejsze przeszkody nie natrafia. Jeżeli są dziś jeszcze różnice, to wynikają z konserwatywności

Bielizna

meska i damska z madepolą, także wy- kwinna bielizna damska z batystą, etami- ny, pończochy, oraz białe towary na met- ry, pościelowe, kreton, ręczniki, obrusy, prześcieradła, etaminę etc. najtaniej sprze- dają w firmie
SZMECHEL I ROZNER,
Łódź, Piotrkowska 100 filja 160 (628p)

Wierze jednak, iż zdrowy rozsądek i gorący patriotyzm Poznańczyków przyczynia się do zupełnego zjednoczenia wielkopolskiej z resztą Państwa.

Niemieckie kręactwa.

Pełnomocnik polski Olszowski otrzymał dzisiaj depeszę ze Śląska, donoszącą, o pró- bie niemieckiego zarządu kasy gwareckiej w Tarnowskich Górach wywiezienia aktów kasy, dla uniemożliwienia delegatom pol- skim sprawdzenia stanu majątku kasy. Jak wiadomo pomiędzy polskim pełnomocnikiem Olszowskim a niemieckim pełnomocnikiem Schifferem zawarty został układ w sprawie podziału tego majątku. Pozatem depeszą komunikuje, o postawie zarządu kasy gwarc- kiej względem żądań delegatów polskich, która uniemożliwia prowadzenie rokowań sto- sownie do decyzji pełnomocników w Gene- wje. Minister Olszowski zakomunikował natychmiast wiadomości powyższe Schiffero- wi oraz w wstosowanym do niego piśmie zażądał 1) natychmiastowego dopuszczenia do zarządu kasy polskiego męża zaufania, 2) dopuszczenia komisarzy polskich do archi- wum, 3) poczynienia kroków mających na celu zagwarantowanie nietykalności majątku kasy, 4) wydania instrukcji, wyznaczonym do podziału majątku komisarzom niemieckim któreby umożliwiły wznowienie rokowań.

Układ demarkacyjny.

Dnia 1 marca b. r. zarejestrowany został w Lidze Narodów układ demarkacyjny zawarty między wojskami Litwy Kowieńskiej a armią gen. Zeligowskiego, podpisany w Kownie dnia 29 listopada 1920 r. Z ramienia Litwy układ podpisali wówczas p. Jonynas i pułk Kleszczyński, z ramienia Polski p. Kossakow- ski, posiadający również pełnomocnictwa gen. Zeligowskiego. Układ ten opatrzony był rów- nież podpisami komisji Ligi Narodów. Z chwi- ją podpisania układu kowieńskiego utracił całkowicie swoje znaczenie umowa suwalska, podpisana dnia 5 września 1920 r. w czasie walk z bolszewikami, która pozostawiała Wilno po stronie litewskiej. (5)

Niesłychanie duża liczba posłów.

Komisja konstytucyjna pod przewodn. posła Rataja ustaliła w drugim czytaniu okrę- gi wyborcze we wschodniej i zachodniej Mało- polsce i wschodniej części b. Królestwa Kon- gresowego. W Galicji wschodniej okręgowi przemyskiemu udzielono 7 mandatów, sam- borskiemu 7, Lwów powiat 9, Bóbrka 5, Stryj powiat 7, Stanisławów powiat 5, Czortków 6, Tarnopol 7, Złoczów 5. W zachodniej Mało- polsce: okręg Kraków powiat 9, Wadowice powiat 7, Nowy Sącz powiat 6, Tarnów po- wiat 7. Dalej przydzielono okręgowi Jasielskiej- mu 7, rzeszowskiemu 7 mandatów. (5)

Młodzież polska w Pradze

Czesko-słowackie biuro prasowe donosi Do Pragi przybyli w celu zwiedzenia praskiego targu słuchacze akademii handlowej w Warsza- wie w liczbie 52. Studenci warszawscy zwiedzi- li targ praski, tudzież cały szereg fabryk w Pra- dzie i okolicy między innymi pierwszą czesko- rawską fabrykę maszyn w Pradze i fabrykę ma- szyn w Breifeld i Daniec, wreszcie pierwszy akcyjny browar Goście warszawscy opuszczają Pragę dnia 17 b. m.

Fala strajków

W WIELKOPOLSCE.

W Poznaniu związki zawodowe ogłosiły odezwę, wzywającą, ażeby o godz. 10 rano wszędzie praca została „złożona” przyczem rzecz charakterystyczna, pod ową odezwą, pisana zresztą bardzo kiepską polszczyzną, znalazły się podpisy organizacji, pozostających pod wpływem N.P.R., a obok nich widniały podpisy organizacji wybitnie komunistycznej.

O g. 10 rano w większości fabryk, zwłaszcza metalurgicznych, robotnicy porzucili pracę, przyczem w fabryce Cegielskiego został poturbowany w okropny sposób dyrektor V-go oddziału, inż. Zdanowicz ma on nogę złamaną. Wogóle do wszystkich fabryk przychodzili delegaci komitetu strajkowego, i siłą zmuszali robotników do porzucenia pracy.

Strajk nie objął zakładów miejskich, gdzie robotnicy zgodzili się wytrwać przy pracy do końca miesiąca po otrzymaniu t. zw. dodatku wiosennego od 3,000 do 7000 mkp.

Również narazie na kolejach panuje spokój, bowiem otrzymali tam jednorazowe pracownicy zapomogi, sytuacja wszakże jest nie wyrażna.

Późnym wieczorem miałem możność rozmawiać z kolejarzami, którzy twierdzili, że istnieje możliwość wybuchu u nich strajku.

Przy robotach Targu Poznańskiego pracuje wojsko, wobec czego nie wpłynie to na otwarcie Targu.

Wieczorem odbyło się zapowiadane zebranie drukarzy, na którym wysunięto bezczelne wprost żądania.

Wogóle podłoże strajku jest wybitnie nie ekonomiczne. Oprócz pobicia dyrektora w fabryce Cegielskiego tłum chciał zlynczować szofera, rozwożącego samochodem „Kurjer Poznański”.

Strajk w Grudziądzu trwa. W Chełmie wybuchł strajk dziś rano. W Inowrocławiu przyszło wczoraj do zaburzeń. W „Wielkopolskiej” fabryce papieru w Bydgoszczy, zawieszono wczoraj pracę; strajkuje przeszło 400 robotników. W Nakle zawieszono pracę w firmie Bernwald. W Żninie 14 b. m. rozpoczął się strajk metalowców. Powodem strajków są żądania natury ekonomicznej.

Dziś wieczorem 16 3 odbyło się w Toruniu zebranie kartelu i wydziałów robotniczych na którym uchwalono, aby jutro o godz. 8 rano rozpocząć strajk generalny. Strajk ma objąć również zakłady użyteczności publicznej.

16 3 odbył się w Bydgoszczy wiec robotników, na którym uchwalono rozpocząć strajk generalny.

W Rogoźnie strajkuje 200 osób. W Nakle strajkują pracownicy tartaków i młynów, oraz pracownicy miejscy, którzy zażądali 25 proc. podwyżki. (3)

W MAŁOPOLSCE.

W kopalniach „Premier” w Borystawiu własności żyda Auerbacha, mieszkającego w Paryżu, wybuchł strajk 1700 robotników. Po wodem strajku wydalenie palacza, którego kontrola zastała śpiącym w kotłowni. (3)

Na dziś lub poniedziałek spodziewany jest strajk kolejarzy, na Górnym Śląsku co ma być jowcom ułatwić niszczenie ważniejszych obiektów kolejowych po polskiej stronie Śląska. (3)

W Kaliszu strajkują pracownicy młynarscy. (3)

Napreżone stosunki na G. Śląsku

Zamachy bandytów Orgeschu na Polaków w Gliwicach i Oleskiem uważają tu za wstęp do zamachu na większą skalę. Wczoraj wybuchł nagle strajk w centrali elektrycznej w Chorzowie, zaopatrującej w światło i prąd przemysłowy większą część obwodu przemysłowego, na pozór na tyle zarobkowam w istocie jednak jest to początek strajku politycznego, który propagują komuniści niemieccy, a który wyzyskać pragną do swych celów Niemcy dążące jeszcze teraz do utworzenia z G. Śląska osobnego państewka pod opieką Rady Ligi Narodów. Akcja ta doznaje poparcia ze strony niektórych niemieckich kół przemysłowych.

Mówią tu ogólnie, że 20 b. m. wybuchnie strajk powszechny, a bojówki niemieckie przygotowują się do zamachów na Polaków zwłaszcza na Naczelną Radę Ludową, oraz urzędników z Polski pochodzących.

Od kilku dni widać na ulicach Katowic i Królewskiej Huty wiele młodych obcych ludzi, których się tu przedtem nie widziało.

Rozpoznano też wśród nich wielu orgeschowców z czasu powstania zeszłorocznego.

Sytuacja jest naprawdę poważna i ktoś musi być odpowiedzialny za bezpieczeństwo kraju przyznanego już Polsce i ochronę jego

INTRYGII NIEMIECKIE.

KATOWICE. 17 3 Wybuchł tu strajk w centrali elektrycznej w Chorzowicach. Miasta Bytom, Królewska Huta, Katowice, Mysłowice, połowa powiatu Tarnogórskiego pogrążone są z tego powodu w ciemnościach.

Strajk zainicjowali Niemcy, gdyż chodzi im o święcenie dnia rewolucji komunistycznej w Berlinie, której rocznica przypadała 17 b. m. Krążą pogłoski, że wybuchnie też strajk kolejowy i że z tego skorzystają wszystkie męty społeczne dla wywołania zamieszek istnieje również możliwość wybuchu rozruchów niemieckich pod pozorem ruchawki komunistycznej.

Lojalne zobowiązania i porządne zbrojenie się

Nota rządu niemieckiego, wręczona międzysojuszniczej wojskowej komisji kontrolnej w sprawie niemieckiej policji bezpieczeństwa (Schutzpolizei), omawia obszernie rokowania, jakie toczyły się w tej sprawie między rządem niemieckim a państwami sprzymierzonymi. Nota obejmuje 26 stron druku i porusza między innymi pismo gen. Nolleta, który domagał się upaństwowienia i przekształcenia policji bezpieczeństwa.

Odpowiedź rządu niemieckiego wyraża przekonanie, że Niemcy dostatecznie już w dotychczasowych wywodach udowodniły, iż policja ta nie ma charakteru wojskowego. Ponieważ jednak nawet kraje, posiadające silną armię, np. Francja lub Anglja, nie mogą obejść się bez silnej organizacji policyjnej przeto i

rząd niemiecki uważać musi utrzymanie silnej policji za rzecz konieczną, zwłaszcza ze względu na ograniczenie do minimum „Reichswehr”. Rząd niemiecki chce w dalszym ciągu kroczyć drogą lojalnego wypełnienia swych zobowiązań i uważa, że żądaniom komisji międzysojuszniczej może uczynić zadość (3)

Rokowania z Niemcami.

PARYŻ 17 marca. Poseł polski hr. Zamojski wręczył wczoraj konferencji ambasadorów notę rządu polskiego w sprawie rokowań pisko-niemieckich. Mianowicie rząd niemiecki przesłał rządowi polskiemu notę, iż jest gotów do dalszego podjęcia rokowań. Wobec tego hr. Zamojski w nocie rządu polskiego do konfe-

rencji ambasadorów przypomina, iż rząd polski zrobił wszystko co mógł, aby dojść do nowego podjęcia rokowań i że Polska wypełniła wszystkie warunki, podyktowane jej przez konferencję ambasadorów.

Rząd polski przyjął do wiadomości pismo niemieckie i gotów jest zarządzić podjęcie rokowań. Rząd niemiecki w swej nocie porusza sprawę ruchu tranzytowego do Rosji. Polska oświadcza, że jest gotowa zezwolić na wolny przewóz towarów niemieckich przez terytorjum polskie, pod warunkiem jednak, że Niemcy wypełnią zobowiązanie z art. 266 traktatu wersalskiego. Niemcy, jak podkreśla nota polska musieliby cofnąć wszystkie zarządzenia bojkotu gospodarczego wobec Polski definitywnie i lojalnie. W końcu noty powiedziane jest, że rozpoczęcie rokowań jest możliwe, skoro Polska otrzyma już przyznaną jej część G. Śląska.

A co będzie z wypłatą należności Polsce za jej zdewastowanie przez Niemców. (7)

Nad Tamizą.

Votum młefności.

Z Londynu donoszą, że zebranie konserwatywnych i unionistycznych członków parlamentu zwołane celem uchwalenia votum ufności Lloydowi George'owi, zostało po burzliwych obradach odroczone. Porozumienia nie osiągnięto.

Chamberlain oświadczył w urzędzie prezydjalnym przedstawicielom pism, iż objął on obowiązki zastępcy premiera, którego urlop po trwał prawdopodobnie około 2 tygodni. Chamberlain został upoważniony do załatwienia wszystkich spraw państwowych, nie wyłączając sprawy mianowania nowego sekretarza stanu dla spraw Indji w miejsce lorda Montage'a.

W związku z tem, dzienniki zaznaczają, że zachowanie się premiera angielskiego jest dość dziwne. Zapowiadał, że zajmie się przygotowaniem odpowiednich materiałów na zjazd genueński, a tymczasem zajmuje się wyłącznie sadzeniem kartofli, z czego nie można wywnioskować nic o jego zamiarach co do Genji. Zwolennicy Lloyd George'a twierdzą jednakowoż, że trwa on w dalszym ciągu poważnie przy swym zamiarze udania się na zjazd genueński. (4)

Anglja nie opuści Egiptu

Londyn 17 marca. Pisał już „Rozwój” o tem, że nie wierzy, aby Anglicy opuścili Egipt. I tak się też stało.

Podczas rozpraw w Izbie Gmin nad sprawą egipską polityka rządu uzyskała zgodę parlamentu 202 głosami przeciw 70. Przedstawić rządu p. Chamberlain złożył sprawozdanie o położeniu w Egipcie, tudzież o stanowisku rządu wobec Zaghlula Baszy. Chamberlain oświadczył, że Zaghlul Basza od wybuchu wojny nie porzucił jeszcze myśli krwawej inwazji do Egiptu. Zaghlul Basza nie może powrócić dopóki narażony byłby porządek i spokój tudzież interesy brytyjskie w Egipcie. Gdyby jednak Lord Alenby zgodził się na powrót Zaghlula Baszy, wówczas rząd nie wywieralby nań nacisku. (4)

Zakończenie powstania

JOHANNESBURG. 17 3 Z punktu widzenia wojskowego uważać można powstanie górników za zlikwidowane. Ubiegła noc była najspokojniejsza od czasu wybuchu rozruchów. Do uspokojenia przyczyniło się głównie zajęcie miejscowości Fortburg. W lokalu stowarzyszeń zawodowych w Fortburgu znaleziono listę wybitniejszych osób, które miały być stracone po zajęciu Johannesburga. (3)

KRONIKA

— Rocznica uchwalenia Konstytucji.

Koło Związku Ludowo-Narodowego w Łodzi ku upamiętnieniu rocznicy uchwalenia Konstytucji urządza w dniu dzisiejszym t. j. w sobotę w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 174 zebranie dla swych członków i sympatyków.

Na zebraniu tem p. Leon Grzegorzak wygłosi odczyt „o Konstytucji w Polsce”. Początek odczytu punktualnie o godz. 7—ej wieczorem. Wobec aktualności i powagi chwili Zarząd Koła Zw. Lud. Nar. za naszym pośrednictwem prosi swych członków o jak najliczniejsze i punktualniejsze przybycie.

— General Haller.

(a) Z dnia 16 na 17 w nocy do Łodzi przybył twórca ochotniczej Armji Gen. broni Józef Haller, który odbył konferencję z dowódcą tutejszego korpusu gen. Majewskim Gen. Haller wraz z generalnym inspektorem Armji gen. Szeptyckim dziś w nocy powraca do Warszawy. —

— Odjazd ministra spraw wewnętrznych

(p) Wczoraj pociągiem z dworca Warszawskiego opuścił miasto nasze min. spraw wew. Antoni Kamiński. —

— Osobiste.

(a) Generalny komisarz dla spraw repatriacji p. Dr. St. Grabski który bawił w Łodzi, biorąc udział w odbytym zjeździe starostów, wczoraj w nocy własnym wagonem wyjechał do Warszawy. Wreszcie nadmienić musimy, że p. Wojewoda Kamiński i p. Szeptycki wszyscy posiadali wagony sypialne. (5)

— Pan Garapich.

(a) Na miejsce ustępującego wojewody mianowanym został p. o. wojewody Dr. Paweł Garapich.

Kierownik Wydziału Administracyjnego p. Łyszkowski po Dr. Garapichu objął kierownictwo Wydziału Prezydjalnego. Kierownictwo Wydziału Administracyjnego objął p. Sutecki. (5)

— Capstrzyk.

Z okazji imienin Naczelnika Państwa, przypadających w dniu 19 marca b. r. zostanie w dniu 18 marca o godz. 19-tej odegrany uroczysty capstrzyk na ulicach miasta, zaś dnia 19-go marca o godz. 11-tej odbędzie się uroczysta msza polowa, a następnie defilada oddziałów wojskowych przed Dowódcą Okr. Korp. Nr. IV. (5)

— Jeszcze odczyt.

(a) W dniu 19 marca r. b. w Towarzystwie Prawniczym (Piotrkowska 91) odbędzie się odczyt prof. L. Petrażyckiego p. t. „Prawo i Ekonomia”. (5)

— Oby nie pozostało tylko na papierze.

(a) Na posiedzeniu delegacji Wydziału Opieki Społecznej przy Magistracie m. Łodzi, postanowiono w razie przerwy w działalności polsko-amerykańskiego komitetu pomocy dzieciom prowadzić nadal akcję dożywiania dzieci z funduszków miejskich.

— Loterja.

Niechaj każdy, kto nie zaopatrzył się dotychczas w losy, spieszy się z ich nabyciem.

Ciągnięcie 20-go czerwca b. r. wygranych 15,000 losów, wypłacane będą bez żadnych potrąceń. I wygrana mk. 2 miliony, druga 1,500,000 — dwie wygrane po mk. 1,000,000 — i t. d.

Losy nabyć można w biurze Cz. Krzyża (Piotrkowska Nr. 96) od 9—3, w sklepach W. W. P. P. Jarocińskiej (Piotrkowska 121).

Dietla (Piotrkowska 157), w „Promieniu” (Piotrkowska 81) u Gebethnera i Wolfa (Piotrkowska 87) w „Świteziance” (Piotrkowska 83), Wolskiego (Konstantynowska 8), Wolskiego (Piotrkowska 3), oraz w Resursie Rzemieślniczej. —

— Będziemy mieli wodotrysk.

(a) Na ostatnim posiedzeniu delegacji Wydziału Plantacji miejskich przy Magistracie postanowiono urządzić w parku Senkiewicza wodotrysk, zwiększyć liczbę ławek w ogrodach miejskich o 1800. Prace przy budowie wodotrysku rozpoczyna się niebawem. Czy miasto nie ma pilniejszych wydatków. (5)

— Otwarcie I Miejskiej biblioteki dla dzieci.

Dziś w sobotę 18 b.m. o godzinie 11 rano odbędzie się uroczyste otwarcie I Miejskiej wypożyczalni książek dla dzieci i młodzieży (ul. Piotrkowska 223) w obecności przedstawicieli Rady Miejskiej, Magistratu, Kuratorium i instytucji społecznych.

— Sami demoralizują służbę bezpieczeństwa.

(a) Zofja Pietruszewska, zatrzymana przez policjanta za szmugiel spirytusu z Poznania, za usiłowanie przekupienia go 2000 mk. została aresztowana i osadzona w więzieniu do dyspozycji sędziego śledczego II okręgu. —

— Skaranie bolszewika.

(p) Niejaki Rudigier—Wapiński, występujący w partji K. P. R. P. pod pseudonimem „Kamocki” i „Karol” został za agitację komunistyczną skazany przez sąd okręgowy na pozbawienie praw i na osadzenie w ciężkim więzieniu na przeciąg lat 6. Rudigier pełnił swego czasu obowiązki nauczyciela. —

KOMUNIKATY

KOMUNIKAT LEKARZY ŁÓDZKICH.

Już pisaliśmy i wyjaśnialiśmy położenie Kas Chorych, których kierownikom bardziej zależy na agitacji niż leczeniu. W kwestji tej nadsyłają nam lekarze łódzcy swój komunikat, który poniżej przytaczamy:

Wobec błędnej opinji, jaką w społeczeństwie starano się urabiać o stanowisku Związku Lekarzy Państwa Polskiego w stosunku do powstającej w Łodzi Kasy Chorych Zarząd Związku czuje się w obowiązku dać następujące wyjaśnienie:

Od początku organizowania Kas Chorych w Łodzi Związek Lekarzy P. P. Okręgu Łódzkiego zajął względem Kas Chorych stanowisko przychylnie, widząc w nich niezbędny postępek społecznej pomocy lekarskiej. Związek nawiązał stosunki z panem komisarzem Kas Chorych, chcąc dopomóc do racjonalnego zorganizowania Kas w Łodzi, zgodnie z wynikami doświadczenia, jakie na tem polu zrobiono w Europie Zachodniej.

Uważając, że typ Kasy Warszawskiej jest od typu poznańskiego dla dobra uczestników, Kas Chorych gorszy, jak również i dla lekarzy gorszy, pragnął wprowadzić typ, polegający na wolnym wyborze lekarza przez chorego i na wynagradzaniu za każde świadczenie; czyni to pomoc lekarską w Kasach Chorych zbliżoną do pomocy lekarskiej prywatnej, uwzględniając moment tak ważny, jak zaufanie chorego do danego lekarza.

Taki właśnie typ istnieje obecnie w Wielkopolsce ku zobóólnemu zadowoleniu — po wieloletnim smutnym doświadczeniu, jakie społeczeństwo tamtejsze przeżyło z powodu tego właśnie typu organizacyjnego jaki obecnie ma być zastosowany w Łodzi. Związek, nie mogąc jednakże przekonać organizatorów Kasy Chorych łódzkiej o wyższości typu poznańskiego nad warszawskim, zgodził się na system, jaki proponowali organizatorzy łódzcy, a polegający na tem, że

pomoc lekarska dla nieobłożnie chorych udzielona jest wyłącznie w ambulatoriach ogólnych, a nie w mieszkaniu lekarza, i powtórze, że lekarz jest wynagradzany ryczałtowo, a nie w stosunku do ilości świadczeń.

We wszystkich też innych punktach Związek Lekarzy poczynił ustępstwa nawet co do wysokości wynagrodzenia, które zresztą kował do 35 tysięcy za godzinę miesięczną, t. j. około 700 marek za godzinę dzienną w ambulatorjum (wliczając czas stracony na drogę do ambulatorjum i z powrotem). Ponieważ lekarz przyjmuje w ciągu godziny 8 do 10 chorych, wynagrodzenie za jedną poradę wyniesie nie całe 100 marek, czego nie można uważać chyba za wygórowane.

Zarząd Związku musi przy tem zaznaczyć, że prawie wszyscy lekarze łódzcy, a wśród nich wielu lekarzy bardzo wziętych wyrazili swą zgodę na pracę w Kasach Chorych. Miałyby więc Kasy Chorych zapewnioną skuteczną pomoc lekarską.

Na te warunki organizatorowie Kas Chorych w Łodzi zgodzić się nie chcieli, tłumacząc się brakiem środków właśnie na pomoc lekarską. Wówczas Zarząd Związku chcąc przyspieszyć zorganizowanie Kasy Chorych, wyraził swą zgodę na proponowane 30 tysięcy, z warunkiem dopłacenia 5 tysięcy w końcu roku I na to organizatorzy kasy nie zgodzili się.

W całej akcji organizowania pomocy lekarskiej ujawnia się chęć angażowania lekarzy tanich a posłusznych, lekarzy—urzędników, załatwiających możliwie wiele świadczeń za cenę możliwie niską.

Nie jest to droga do zapewnienia ubezpieczonym dobrej pomocy w razie choroby. Związek Lekarzy Państwa Polskiego potępia tę wadliwą postać organizacji pomocy lekarskiej w Kasach Chorych, co zgoda przecież nie jest niechęcią dla Kas, o co go tak bezpodstawnie oskarżają. Zarząd.

— Początkowy kurs angielskiego.

Na kursach języka angielskiego W. S. Jesienia w hotelu Manteufel, Zachodnia 45, rozpoczyna się we wtorek, 21 b. m. nowy kurs początkowy czteromiesięczny. Wyniki dotychczasowej nauki zwróciły powszechną uwagę na kursy p. Jesienia. Na popisie w ubiegłą niedzielę absolwenci kursu początkowego wykazali taką znajomość języka, że można śmiało powiedzieć, iż nic podobnego dotąd nie osiągnięto w nauce języków w tak krótkim czasie.

Zapisy na nowy kurs otwarte codziennie od g. 11 rano do 8 wiecz. (4) 777—2

— Zebranie Chóru Sumowego.

W niedzielę dnia 19-go marca r. b. o godzinie 12 i 1/2, zaraz po sumie odbędzie się w lokalu przy kancelarii parafjalnej.

Ogólne Roczne Zebranie Członków, Chóru Sumowego przy kościele 4-go Kazimierza m. Łodzi na Widzewie, na które Zarząd prosi wszystkich członków o punktualne przybycie. 802—1 (5)

— Harcerski Instytut Oświatowy.

W sobotę dnia 18 b. m. o g. 6 wiecz. w sali gmnazjum miejskiego (Senkiewicza 44) odbędzie się odczyt p. inż. Słimiskiego p. t. „Król-Duch, jego geneza i znaczenie”. (2)

— Tylko dla kobiet.

W niedzielę o godz. 12 m. 30 odbędzie się w sali Y. M. C. A. (Piotrkowska Nr. 243) staraniem Oddziału Łódzkiego Pol. Czerwonego Krzyża odczyt tylko dla dorosłych kobiet dr-a Michała Lipskiego o rzeźączce. Wejście bezpłatne. (5)

— „O sercu i krążeniu krwi”.

W niedzielę o godz. 12 m. 30 odbędzie się w kinie „Dolina Szwajcarska” (Senkiewicza Nr. 40) staraniem Oddziału Łódzkiego Polskiego Czerw. Krzyża odczyt dr-a Mieszkonia Aleksandra pod tyt. „Serce i krążenie krwi” bogato ilustrowany obrazami świetlnymi. Wejście bezpłatne. (5)

PRZEMYSŁ HANDEL I FINANSE

Targ w Utrechcie

W VI Jarmaku w Utrechcie, brali udział Holendrzy, Niemcy, Belgijczycy, Francuzi, Anglicy, Szwajcarzy, Finlandczycy, Czesi, Austriacy, Szwedzi, Rumuni, Węgrzy i Polacy.

W opisie Jarmaku podaje „Maasbode“ między innymi:

„Pośród obcych narodów, które biorą udział w Jarmaku, zdaniem naszym, przede wszystkim Belgijczycy i Polacy starają się usilnie dawne stosunki handlowe odnowić, a nowe nawiązać.

Szczególnie odznacza się polska prywatna inicjatywa. Poznański Bank Przemysłowców, Tow. Akc., Oddział w Rotterdamie, utworzył dwa „standy“ i stara się wejść w kontakt z holenderskimi przemysłowcami i kupcami i t. d.“

Bank Przemysłowców występuje na tym Jarmaku jako jedyny przedstawiciel polskiego przemysłu i handlu, zgromadził w swoich „standach“ manufakturę łódzką z fabryk: „Widzewska Manufaktura Wyrobów Bawełnianych“ w Łodzi, „Wola“ w Warszawie, „La Czenstochovienne“ „B. Wachs“ w Łodzi, „Szeibler i Groman“ w Łodzi, meble „Wojciechów“ w Kamińsku, wyroby z drzewa Schütta i Ska. w Czersku, likiery Kantorowicza, papierosy „Sarmatia“, kilimy buczackie, zabawki „Ludpolu“, obuwie „Słoń“, marmury i granity śląskie, materace sprężynowe „Matra“ z Poznania, skóry Centrali Skór w Poznaniu, worki jutowe Romaszkan w Wadowicach, wyroby koszykowe Syndykatu Koszykarskiego w Krakowie i wiele innych.

Największe zainteresowanie budzi manufaktura, meble, drzewo wszelkiego rodzaju, zapalki i produkty rolnicze.

Niektóre z tych artykułów mają zapewniony zbyt do Indji holenderskich. Zaznaczyć wreszcie należy, że pod wpływem nawiązanych w Utrechcie stosunków, zdecydowało się kilku kupców do wyjazdu na Targ Poznański, aby osobiście zbadać rynek polski.

Targi w r. 1922 zagranicą

Ze względu na zainteresowanie, jakim się cieszą targi i wystawy, prowadzące do wznowienia i rozwoju międzynarodowych stosunków handlowych, podajemy poniżej spis tych, które w roku bieżącym odbędą się we Francji.

Luty — od 1-go do 15-go, Epernay — Targ winny,

Marzec — od 1-go do 15-go, Lyon — Wiosenna wystawa Targu Lugduńskiego.

Kwiecień od 14-go Maj do 16-go — Alger — Targ w połączeniu z wystawą.

Kwiecień—Listopad Marsylja — Wystawa kolonialna.

Maj od 10-go do 15-go, Paryż — Targ Paryski, XIV—ty, tylko dla wyrobów francuskich.

Czerwiec od 15-go do 30-go, Bordeaux — VI—ty Targ w Bordeaux.

Czerwiec od 24-go, Lipiec do 2-go — Bourges Targ—Wystawa.

Październik od 1-go do 15-go, Lyon — Jesienna wystawa Targu Lugduńskiego.

Pociąg z Krakowa do Gdańska.

= Z inicjatywy kupiectwa krakowskiego zaprowadzone będzie bezpośrednie połączenie kolei krakowskiej z gdańską z dniem 1 czerwca 1922 r. (5)

Przesilenie gospodarcze w kraju

Ruch w Poznańskim.

= Ruch zarobkowy w Poznańskim obrał obecnie wszystkie gałęzie przemysłu. Na odbytej niedawno pod przewodnictwem naczelnika wydziału pracy p. Zapala konferencji z przedstawicielami związków pracodawców w sprawie położenia, wywołanego ruchem zarobkowym robotników w następstwie wzrostu cen artykułów pierwszej potrzeby, pracodawcy oświadczyli, że gotowi są przyznać zwykłą płac w wysokości przeprowadzonych dotąd dwóch zniżek 10-procentowych i tem samym wrócić do październikowych. Pracodawcy wyrazili nadzieję, że na tej podstawie dojdą do porozumienia z robotnikami w drodze polubownej. Wobec tego rząd stanął na stanowisku, że interwencja jego w obecnej sytuacji jest zbędna i że należy czekać wyniku rokowań stron interesowanych.

Przedstawiciele zawodowych związków robotniczych, oświadczyli się za interwencją rządu. Naczelnik wydziału pracy p. Zapala oświadczył, że rząd jak w listopadzie tak i obecnie uważa zniżkę płac za nieuzasadnioną, a co do ewentualnej wzrostu płac ponad stawkę dwóch dotąd przeprowadzonych zniżek 10-procentowych uważa za miarodajne orzeczenie komisji płacy. Co do interwencji, rząd czeka wyniku pertraktacji, zainicjowanych przez okręgowy związek pracodawców.

Zrzeszenia robotnicze zwróciły się do departamentu pracy i opieki społecznej z prośbą o natychmiastową interwencję, gdyż pertraktacje z okręgowym związkiem pracodawców rozbiły się. Zrzeszenia robotnicze żądają

natychmiastowego cofnięcia dwóch dotąd przeprowadzonych zniżek oraz podwyżki w wysokości 25 proc.

Ruch zarobkowy w rolnictwie trwa również dotychczas. Robotnicy obstarują przy prowadzeniu rokowań w Poznaniu Związek pracodawców przesłał do departamentu pracy i opieki społecznej oświadczenie, że godzi się na pertraktacje w Poznaniu pod epidą ministerstwa pracy i opieki społecznej. (5)

DROŻYZNA W PIOTRKOWIE.

„Dziennik Nar.“ pisze: —

— Obłęd drożyzniany zaczyna na nowo ogarniać naszych kupców, którzy już nawet nie wiedzą, czem mają usprawiedliwić podnoszenie cen. Mimo, iż rząd zniżył i robj wszelkie możliwe ulgi transportowe, ogół kupiectwa ogarnia jakaś panieczna choroba zwykła. Ze władze miejscowe nie przeciwdziałają i nie nowego nie zamysłają, nie można się dziwić, gdyż ogół już się do tej bierności i bezradności przyzwyczaił. Dziwić się tylko należy, że ta część większego kupiectwa, która może moralnie oddziaływać na detalistów, nie czuje powagi chwili, jaką obecnie przeżywa państwo i nie uważa za swój obowiązek uspokojenia zbyt nerwowych na punkcie podwyżki jednostek kupieckich. Zdaje się, że społeczeństwo ma prawo domagać się od zorzędowanych wyższych czynników, świata handlowego, by zmanifestowały swą troskę o państwo, które chyba najwięcej obecnie na nich łoży.

Ilość pracowników kolejowych i ich pobory.

= Według danych statystycznych Departamentu Administracyjnego przy Ministerstwie Kolei oprócz urzędników samego Ministerstwa, których jest obecnie nie więcej, niż 500-set, było we wszystkich 8-minu dyrekcjach w dniu 1 stycznia ub. r. stałych pracowników etatowych i nietatowych 174, 477.

Natomiast dn. 1 stycznia br. było ich 167 410, czyli w przeciągu roku redukcja personelu wyniosła okragle 7,000. W bieżącym roku redukcja wyniesie dalszych 7,000 tak, że koleje będą zatrudniały nie więcej niż 160 tys. pracowników. Jeżeli zauważymy, iż długość linii kolejowych w Polsce wynosi około 16 tys. km., to otrzymamy na jeden km., to przeciętnie 10 pracowników.

Ilość ta wystarczy do obecnego ruchu kolejowego, gdy atoli rozpocznie się ruch tranzytowy przez Polskę, niewątpliwie trzeba będzie ją powiększyć, aby móc wypełnić zobowiązania międzynarodowe.

Płace pracowników na liniach dzielą się na 15 stopni, przy czem pierwszy stopień równający się czwartej kategorii płacy urzędników państwowych, ma przez dyrekcji dwuastu — najmnieł płatny pracownik etatowy.

Trzy stopnie ostatnie obejmują pracowników na dniówkę. Uposażenie pracowników kolejowych waha się w granicach od 76 tys. do 25 mk. miesięcznie. Niezależnie od tych poborów drużyny parowozowe i pociągowe otrzymują t. zw. godzinne za jazdę, przewyższające często wysokość całej pensji, pozątem zaś mają premje węglowe przebiegowe. Premje węglowe otrzymują się za mniejsze od normy zużycia węgla, przebiegowe zaś za punktualne przebycie odległości między dwoma stacjami. (7)

Stołpca — Niegorełoje

= Ministerjum kolei podaje do wiadomości, że na podstawie zawartej umowy o ruchu granicznym, między stacjami Stołpca a Niegorełoje wprowadza się bezpośrednią komunikacją osobową, bagażową i towarową między stacją kolei polskich z jednej strony, a białoruską stacją Niegorełoje z drugiej strony, jak również między stacjami kolei sowieckich z jednej strony, a stacją kolei polskich Stołpca z drugiej strony. (7)

Giełda w Łodzi.

= Ministerjum skarbu zatwierdziło statut giełdy łódzkiej. W najbliższych dniach będzie on ogłoszony po uzyskaniu formalnej sankcji min. przemysłu i handlu w „Monitorze Polskim“, poczem nastąpi otwarcie giełdy urzędowej w Łodzi. (5)

Giełda warszawska z dn. 17 b. m.

4 1/2% listy ziem.	—	Dolar. St. Zj.	4135 4052
za 100 rub.	295	Marki niem.	—
4% obl. m. Warsz.	358	Franki franc.	—
5% obl. m. Warsz.	—	Funt	—

Czeki i wpłaty.

Belgia	339	535	Londyn	18100.	17700
Berlin	15,50	14,75	Nowy Jork	4075	4050
Gdańsk	15,50	14,75	Paryż	375	361
Praga	72	—	Wiedeń	58, 25	58

Akcje.

Bank hand.	3615	3650	Ostrowiec	9275	9052
„ „ Dyskont	—	—	Radzki	2700	2610
„ „ Kredyt.	3050	3010	Starachowice	5900	5750
„ „ Zjed. z. pol.	1275	—	Zyrardów	—	—
Cukier	29000	28500	Borkowski	1450	1480
Drzewo	1875	—	Zegluga	—	—
Łalpop	3950	3750	Jablkowscy	1425	—
			Nafta	2275	—

Teatr Miejski

Dziś Teatr Miejski daje dla młodzieży szkolnej kom. Al. hr. Fredry p. t. Zemsta — Przed przedstawieniem wygłosi prelekcje p. Sliwiński wizytator szkół.

W niedzielę o g. 8 m. 15 (punkt) Zemsta — (po raz ostatni).
Najbliższą premierą jaka ukaże się w czwartek będą arcydzieła St. Wyspiańskiego Kłątwa i Sędziowie. Zupełnie nowe kostjomy dekoracje. (9)

Z okolic.

ZE ZGIERZA.

Staraniem miejscowego Koła Związku Ludowo Narodowego w niedzielę 12 marca, we własnym lokalu, przy ul. Długiej, odbył się mnogoludny wiec z udziałem zgierzan i mieszkańców okolicznych wsi.

O godz. 7-ej wiecz. prezes miejscowego koła Zw. Lud. Nar., p. inż. Stanisław Prachnik, zagał zebranie, zapraszając na przewodniczącego, p. Józefa Lewandowskiego.

Kierownik Związku Lud. Nar., na województwo łódzkie p. Leon Grzegorzak, po udzieleniu mu przez przewodniczącego głosu, wygłosił, nadzwyczaj szczegółowo opracowany, referat, na temat „Sprawy bieżące i Wileńszczyzna“.

Po ukończeniu referatu zgromadzona publiczność hucznymi oklaskami podziękowała p. Grzegorzakowi za świetne oświetlenie polityki obecnego rządu. Na wniosek p. E. Zajączka jednogłośnie uchwalono następującą rezolucję:

„Zebrani obywatele m. Zgierza i okolic w dniu 12 marca r.b. wyrażają oburzenie rządowi p. Ponikowskiego za przeciwstawienie się wcieleniu Ziemi Wileńskiej do Polski; wyrażają cześć i uznanie tym posłom z Wileńszczyzny, którzy niezłomnie stoją na stanowisku połączenia Wileńszczyzny z Polską.“

Zebrani domagają się natychmiastowego rozwiązania Sejmu i rozpisania nowych wyborów.“

I. K. S.

Z ALEKSANDROWA POD ŁODZIĄ

W niedzielę 12 b.m., staraniem Związku Ludowo Narodowego, odbył się tu, w sali Lutni, wielki wiec.

Okolo 2-iej po południu p. Ignacy Kawczyński zagał zebranie, udzielając przybyłym z Łodzi, p. Leonowi Grzegorzakowi, głosu, który wszechstronnie i szczegółowo wygłosił referat na temat „Ustrój gospodarczy w Polsce“. Następnie p. Edward Zajączek referował sprawę wileńską. Po wygłoszeniu referatów wywiałą się nadzwyczaj ożywiona dyskusja, w której brali udział pp. Pca, Lewandowski, Grobelny i wielu innych.

Na zakończenie wiecu, na wniosek p. E. Zajączka, uchwalono następującą rezolucję w sprawie Wileńszczyzny:

„Zebrani obywatele m. Aleksandrowa pod Łodzią, w dniu 12 marca b.r., wyrażają oburzenie rządowi p. Ponikowskiego za przeciwstawienie się wcieleniu Ziemi Wileńskiej do Polski; wyrażają cześć i uznanie tym posłom z Wileńszczyzny, którzy niezłomnie stoją na stanowisku połączenia Wileńszczyzny z Polską.“

Zebrani domagają się natychmiastowego rozwiązania Sejmu i rozpisania nowych wyborów.“

Korwin.

V KL. 4 LOTERJI PANSTWOWEJ

Ciagnienie w dniu 17 b.m.

Większe wygrane: 40.000 mkp. na nr. 58944.
30.000 mkp. na nr. 74820. 20.000 mkp. na n-ra 5787, 7700, 7954, 12218, 47255, 67270, 79969.

15.000 mkp. na n-ra: 31226, 43009, 48174 57133, 84134.

10.000 mkp. na n-ra: 3299, 10175, 12108, 15330 19970, 25235, 35568, 39551, 51050, 62733, 77126, 83639.

8000 mkp. na n-ra: 6347, 8690, 70979, 80619.

5000 mkp. na n-ra: 590, 12477, 21744, 23034 26750, 44080, 72186, 76977, 85887, 80535.

Z ostatniej chwili

Konferoncja w Genui

LONDYN 17 marca, „Daily Telegraph“ donosi, że rządy angielski i włoski wraz z znaczną ilością państw mniejszych i neutralnych stoją nadal na stanowisku otwarcia zjazdu w Genui.

Specjaliści brytyjskiego ministerstwa skarbu opracowują nawet plan ustalenia pieniądza na podstawie waluty międzynarodowej. (3)

Bunt przeciwko sowietom.

W Tyflisie proklamowano ogólny strajk. Liczne mityngi uchwaliły rezolucję żądającą ewakuacji z Gruzji rosyjskich wojsk.

Tego dnia wierzchołki gór panujące nad Tyflisem zostały zajęte przez bolszewicką artylerię. Strzelanina trwała w różnych częściach miasta.

Rozruchy trwały 3 dni. Aresztowano setki obywateli, w szczególności prawie wszystkich profesorów uniwersytetu i wielu nauczycieli szkół średnich.

Zamieszki miały miejsce prawie we wszystkich częściach Gruzji.

Gwałtowne zamieszki wybuchły w powiecie Sygnachowskim.

Chewsury (górale Wschodniej Gruzji) pozabiali komisarzy bolszewickich, wygnali „Rewkom“ i ustanowili rząd demokratyczny z wyboru.

Bolszewicy nie posyłają wojsk w głąb Chewsurecji i ograniczają się na blokowaniu tej prowincji.

Znany gruziński poeta Razikaszwili Batczana zabił prezesa rewkomu Medzwrichewi i 2-ch czekistów. Bolszewicy porabiali go na kawałki. Zamordowany poeta był nieustraszoną zbieraczem pieśni ludowych, współpracownikiem Maksymiljana Kowalewskiego, w zbieraniu materiałów o obyczajach górali kaukaskich. 5

ROSJA STARA BUDZI SIĘ.

Gen. Wrangel i w. ks. Mikołajewicz.

Jeden z dzienników charkowskich podaje jakoby gen. Wrangel miał wyjechać do Włoch w celu zorganizowania nowej wyprawy przeciw sowietaom.

Również „Wpered“ donosi za dziennikami amerykańskimi o zamierzonej nowej wyprawie Wrangla do Rosji północnej. Na czele tej wyprawy ma stanąć prócz gen. Wrangla, wielki książę Mikołaj Mikołajewicz. Równocześnie z akcją Wrangla ma podjąć kroki wojenne na Ukrainie ataman Petlura.

Belgradzkie „Novosti“, stojące blisko ministra spraw zagranicznych Nińczyca, zamieściły artykuł pt. „Ani Lenin ani Wrangel“, w którym mówi, że ostre stanowisko Jugosławii wobec bolszewji nie uprawnia do przypuszczenia, że Jugosławia popiera Wrangla. Dla Jugosławji wszystkie obozy rosyjskie są jednakowo „Rosjanami i niczem więcej“. Artykuł powyższy wywołał żywe zainteresowanie, gdyż oznacza on zmianę stanowiska Jugosławii wobec Rosji, ponieważ dotychczas Jugosławia jednak popierała gen. Wrangla.

NOWY KRÓL EGIPTU.

KAIRO 16 marca W Egipcie obwołano królem Egiptu Sultana Fuad. Jestto nowe zwycięstwo polityki angielskiej.

ZWYZKA MARKI POLSKIEJ.

Usposobienie dla marki polskiej podniosło się znacznie na wszystkich giełdach inne waluty nieco spadły.

ZDOBYCIE MANDATU.

RYGA 17 marca. Polacy zdobyli tu mandat do Rady miejskiej.

Wielka zabawa taneczna

Podoficerów 10-o pułku Kan. art. pol.

odbędzie się w sali Angielskiej przy ul. 1-go Maja № 1 w sobotę dnia 18 marca. Początek zabawy o godz. 9-ej wieczorem, koniec o 4-ej rano. Cena biletu dla wojskowych 800 marek, dla cywilnych 400. 817d

Dr. Zygmunt Ługowski

ul. Konstantynowska 31
Chorob. kobiece i akuszerja
przyjmuje od 4 do 7 po poł.
79dp W. U. Z. z dn. 1 | H-22

Dr. med. P. BRAUN

Podulniewa 23.
Spec. chorób wenerycznych i skór
nych i moczopłciowych. Przyjm.
Wn. i S. 2. P. 4-5
6-7-8-12

Samodzielny strycharz polowych piecy poszukuje pracy
Konstantynowska Szosa 18 za
lasem Dolny Brass A. Wewerka
2034-5 /

Potrzebne lepsze podręczne
do pracowni sukien Średnia
24-8 2040-2

Mieszkanie z 3-5 pokojami
z przyzwoitym miejscem potrzebne
Cena obojętna Oferty
w admu Rozwoju dla okaziciela
kwitka 1253 2012-5

Przystąpię do jakiegokolwiek
interesu lub handlu z kapita-
łem 1 miliona jako współnik of-
erty w Rozwoju sub Kapital
2016-7

STUDENT udziela matema-
tyki i fizyki języków Kilińskiego
86 m 3 godzina 3-4
1192-2

Młody urzędnik bankowy zde-
mobilizowany oficer absol-
went kursu abiturjentów akade-
mji handlowej w Krakowie z
praktyką spedycyjną poszukuje
zajęcia na godziny popołudnio-
we biurowego lub na kursach
handlowych albo korepetycji z
zakresu grammatyki filologicznego
Ewentualnie zmiany całkowitego
posady gdy mu warunki będą od-
powiadały Oferty z dokładnymi
warunkami sub Solidna siła K
2013-2

Zagubione dokumenty

Miedziana Zofia zagubiła pa-
szport polski wydany w Ło-
dź 1930-1

Franciszek Brudziński z Ozor-
kowa zagubił kartę powoła-
nia wyd w Łęczycy
1927-1

Józefa Howańska zagubiła pa-
szport rosyjski wydany z gm-
ny Wierzby 1933-2

Tytel Berta zagubiła paszport
niemiecki wydany w Łodzi
1933-2

Nowak Hiler zagubił paszport
polski wydany w Pabjan-
cach 1915-1

Makowiecka Szajudla zagubi-
ła paszport niemiecki wyda-
ny w Łodzi 1993-2

Plesiak Władysław zagubił pasz-
port niemiecki wydany w Ło-
dzi 1979-2

Labuch Edmund ul Tokarzew-
skiego 25 zagubił świadectwo
na klacz maści kasztanowatej
lat osiem nogi zadnie białe
1383-2

Plichta Stanisława zagubiła do-
kument osobisty wydany z gm
Topolcy oraz metrykę urodze-
nia wydaną z Radomia i metry-
ka Marcinkiewicz Zofii wydana
w Starokonicach 2013-2

Skradziono w tramwaju dowód
osobisty na imie Ludwika Sa-
wki wydany w Łodzi
1904-2

Wojciechowski Roman Koźmi-
nek zagubił kartę beztermin-
nowego urlopu wyd. w Kobry-
niu przez 84 pułk piechoty.
2039-5

Wąsowski Karol zagubił pasz-
port rosyjski wyd. gm. Ma-
tylda. pow. Gostynin.
2032-3

Fender Emilia Gubernatorska
30 zagubiła paszport niemie-
cki wyd w Łodzi 2014 | 5

Bzinkowski Ignacy zagubił pa-
szport rosyjski wydany z gm
Wielka wieś powiat Iłża oraz
kartę zwolnienia z wojska wy-
daną z P K U w Łodzi oraz
książeczkę związkową wyd przy
Główniej 2025-3

Wąsowski Zygmunt zagubił kar-
tę bezterminowego urlopu
wydaną w Toraniu portiel oraz
różne dokumenty 2031-3

Teatr „SCALA“
Cegielniana 18
Od środy 22 marca r. b.
tylko 7 występów
ARTYSTÓW SCEN KRAKOWSKICH
z udziałem pierwszego reżysera
teatru „BAGATELA“
ALEKSANDRA WĘGIERKO
i **IZY KOZŁOWSKIEJ**

W środę 22 i czwartek 23
o g. 8.30 w.

**KOBIETA
KTÓRA ZABIŁA**
(The woman, who killed
the man)

Sztuka w 7 aktach
Sidney'a Garricka.

W piątek 24 b. m. o 8.30 w.

MORPHIUM

Szt. w 5 akt. L. Herson.

W sobotę 25 i w niedziel. 26 bm
o g. 8.30 w.

PŁOMIEŃ

Szt. w 5 akt. Hausa Müllera

W sobotę 25 bm. o 5.30 pp.

**KOBIETA
KTÓRA ZABIŁA**

W niedziel 26 bm. o 5.30 pp.

MORPHIUM

Bilety do nabycia w ci-
kierni W. Komara, róg
Piotrkowskiej i Benedyk-
ta od 11—21 od 4—9 w.
a w dniu przedstawienia
w kasie teatru przez ca-
ły dzień. 805B

Poszukuję posady biurowej mam
4 kl świadectwo i 1 roczną
praktykę biurową Oferty dla K.
K w adm Rozwoju 1754-2

Robotnice z małym wymaga-
niem w wieku do 17 lat mo-
gą otrzymać prace w fabryce
pudłek Lipowa 55

1198-2

Mamy Polski niezbędne dla
M szkół i bur do nabycia w
księgarni polskiej Stanisława O-
czaka Wólczajska 159

1975-9

Record klubowy francusko pol-
ski żurnal mąd za styczeń
luty i marzec do nabycia w
księgarni Stanisława Oczaka
Wólczajska 159 i we wszystkich
księgarniach 1979-9

Chciałbym pracować w składzie
aptecznym w Łodzi lub na
provincji mam praktyki 2 lata
Oferty pod Praktykantka

1977-2

Chłopiec potrzebny do term nu
C Orla 23 stolarnia

2001-2

Potrzebne 2 dziewczyny do pra-
cia kapeluszy i sprząta-
nia wiadomość i Frett Andrze-
ja 2 2028-1

Buchalter rutynowany przyjmie
wieczorowe zajęcia Łaska
we oferty pod T W 58

2030-5

K O K S

z reprezentowanych zakładów

OBERSCHLESISCHE KOKSWERKE

marki „Zabrze“ i innych

poleca wagonowo i detalicznie ze składu

Spółka Akc. „ELIBOR“
Handl. - Przemysł.

Ł. J. Borkowski,

Oddział w Łodzi, ul. Kilińskiego № 60.

815p3

Potrzebna lepsza służąca do
wszystkiego Zgłosić się z
rekomendacjami od 7 lat do 8
wiecz Zawadzka 25 m 7 III p
front 2022-3

Poszukuje posady posiadacz 2
kl wyksz oraz piszę na róż-
nych systemach maszyn mogę
okazać świadectwa Oferty
w Rozwoju pod Posada
2019-5

Poszukuje się Franciszka Tra-
falskiego lat 43 mieszkańca
Łodzi przebywającego podczas
wojny w Wierzbicach (Kujawy)
Kto może adzielić jakichkol-
wiek informacji lub wskazać
miejsce pobytu proszony jest
o zawiadomienie pod adresem
Przedziałniana 2 Saiga 2021-1

Pensjonat dla chrześcijan przy
Pszczynie pod Fabjanicami w
zdrowej i suchej miejscowości
blisko lasu od 15 maja bliższe
szegóły Sienkiewicza 85 m 5 b
piętro od 5 do 7 2017-5

14 marca między 4—4 i pół p.
p zagubiono sakiewkę czar-
ną wraz 32,000 kilkaset marek
oraz kontrolkę na imię Władys-
ławy Lipkowskiej Znalazcę u-
praszam o zwrot za nagrodę
10,000 mk Wodna 10 m 2
2018-1

Wspólników

do zorganizowania eksportu do

Rosji

Poważny hurtowy skład manufaktury w Łodzi posia-
dający swój oddział w Moskwie, wobec przywrócenia wol-
nego handlu w Rosji, w celu zorganizowania na wielką
skalę eksportu manufaktury, konfekcji, wyrobów włókien
nicznych do Rosji poszukuje poważnych wspólników chrześ-
cijan.

Firma obecnie robi duże obroty na rynku wewnę-
trznym. Dysponuje wielkim lokalem handlowym, składami
i odpowiednim personelem.

Możliwe ewentualne połączenie się z firmą mającą na
celu eksport. Udziały mogą być wnoszone towarami, nie-
ruchomością, majątkiem ziemskim. Również pożądanymi są
udziałowcy ustosunkowani w przemyśle.

Oferty piśmienne z wysokością ewentualnego kapita-
łu do Banku Polskich Kupców i Przemysłowców Charze-
sian Piotrkowska 113 dla R. P. (K4)

Kupię cegłę

Oferty wraz z ceną do administracji „Rozwój“

SŁOŃ

znana marka fabryczna gwarantów. obuwia ze skóry amerykańskiej

Polecamy otrzymany transport po cenach przystępnych.

FRYDBERG, KOC i S-ka Piotrkowska № 90

Kierownictwo Rejonu

Inżynierjno - Saperskiego

W Ł O D Z I

ogłasza przetarg na dostawę 275,000 sztuk cegieł loco
budowa więzienia wojskowego przy ul. Kraszewskiego
№ 1 (Stanisława 17) w Łodzi.

Oferty należy składać do dnia 25 marca 1922 r
w zalakowanej kopercie do Kier. R-j. Inż. Sap. — Łódź
przy ul. Nowo-Taagowej № 18 z napisem „Oferta na do-
stawę cegły Rob. 887“.

Warunki umowy i bliższych informacji udzieli Re-
ferent Budowlany Kier. R-j. Inż. Sap. — Łódź, w godz.
urzędowych ob 9 do 4 pp. 818B

Sprzedamy używane:

ruszarkę rurową 4 piętrową o 6 polach, postry-
garkę pojedynczą z dubeltową, opalarkę, pralkę, fo-
lusz i kocioł kornwalijski o dwóch rurach płomien-
nych 100 mtr. z pow. ogrzew. 9 atm.

Kupimy używane:

lokomobilę na 100 HP, 20 warsztatów tkackich, mecha-
nicznych na mat. wełn., elektromotory 30000 na 50
125 HP.

Wiadomość: Zgierz, Łódzka 12.

788B

Zastępca: R. Seifengart
Łódź, ul. Piotrkowska Nr 44
I SOSNOWIEC

Dobra rada!

Cierpiący na zół-
dek używają tylko

KUNEROLU

najczystszej, naj-
łatwiej strawnego i
nadmierzają smacz-
nego tłuszczu ro-
dzącego do potraw.

Sklep

kupię, okolicie Piotrkowskiej i
Dzielnej. Oferty z warunkami
proszę składać w administr. Ro-
zwoju pod „Sklep“. 825B

Informator

Handlowo-Przemysłowy

Pierwsza książka adresowa
wszystkich ziem Rzeczypospo-
litej. Kilka tysięcy adresów
i ogłoszeń. Kilkaset stron ob-
jętości. Cena z przes. za-
zał. poczt. 500 mk. Wysyła: Biu-
ro „Reklama“ Lublin, Ko-
ściuszki 8. 810B2

Gospodarke

15 morgową z zabudowania
mi blisko Łodzi, sprzedam
Składowa 21, Grobelny.
811p

Poszukuję

na prowincji lokalu nadają-
cego się na kinematograf.
Pośrednictwo pożądane. Of-
erty do „Rozwoju“ pod: S.Z.

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycz-
nych i skórnych.
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przy-
jęć od 9—2 i od 6—8.
Panie od 5—6. 712K

Potrzebni

doświadczeni majstrzy do
przedziałni i tkalni wełnia-
nej. Wiadomość: Zgierz
Łódzka 12. 786B

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

- AAA** Kupuję meble dywany futra garderobę bieliznę maszyny do szycia place najwyższe ceny Łaznik Benedykta 28 m 15 parter 1555-12
- AAA** Kupuję meble dywany futra garderobę futra maszyny do szycia place najlepiej Wajnraich Benedykta 19. 1598-9
- AA** Meble sprzedaje sypialnie stołowe kuchenne szafy łóżka krzesła wiedeńskie oraz inne leżanki otomany ceny atrakcyjne Przędzicki Piotrkowska 108 1990-19
- A** meble biurko duże szalkowe otomana szafy łóżka bielizniarkę umywalnię szafki nocne kredens stół krzesła tremo wieszak róg jeleni tanio wyprzedam Piotrkowska 223-5 front 1993-5
- A** Łóżka, materace, szafy, bielizniarkę, otomany, stół, krzesła, nocne szafki, kredens sprzedam tanio. Sienkiewicza Nr. 59 oficyna drugie wejście drugie piętro, mieszkania 26. 1969-5
- A** Meble własnego wyrobu szafy, łóżka, krzesła sprzedaje najtaniej Kaczorowski Piotrkowska 35 w podwórzu. 1794-6
- P**ower sprzedam tanio Piotrkowska 178 Krzemieński 1992-5
- D**o sprzedania budynek murowany 51 | 22 plac 15.189 107 kci kwadratowych obikacji w Suterynie 15 parter 15 i p 13 II p 13 w Rudzie Pabjanickiej vis a vis bufetu tramwajowego odpowiedni pod fabrykę wiadomość Łódź Katow. 17 Szymbkowski 1991-1
- LEZANKI** (kozetkę) kapie o ferty z ceną do Rozwoju pod Lezanka 2007-5
- MEBLE** 2 szafy dęb łóżka z materacami stoły krzesła i otomana i inne meble tanio do sprzedania A Bauer ul. Żelazna 9-a przy Rokicińskiej 1988-2
- KUPIĘ** maly dom albo plac w mieście oferty w Rozwoju pod P Q G B 1989-2
- S**klep spożywczy z mieszkaniem jeden pokój kuchnia przedpokój w dobrym punkcie zaraz sprzedam Górny Rynek ul. Lubelska 8 m 19 I piętro 1978-1
- S**klep spożywczy z mieszkaniem do sprzedania zaraz wiadomość Andrzeja 41 u rzeźnika 1981-2
- D**om w dobrym stanie wraz z piekarnią dobrze prosperującą do sprzedania u p. Stachowicza w Rzgowie pod Łodzią 1983-2
- T**owarowe brki lekkie i cięższe nowe Rolwagi resorowe resorki rolwazka do mleka wozy chomonta robocze sprzedam Kilińskiego 28 1986-5
- S**klep do sprzedania z powodu wyjazdu Pusta 9 1999-2
- K**upuję złoto srebro wszelką biżuterię garderobę używaną i t p Rutkowska sklep komisowy Główna 35 1625-5
- S**klep do sprzedania razem z towaram z powodu wyjazdu ul. Krucza Nr. 19. 1881-5

- D**o sprzedania cały szereg majątków ziemskich gospodarstw rolnych domów wili młynów fabryk interesów handlowych we wszystkich dzielnicach Państwa Polskiego ma biuro pośrednicze Fortuna Łódź Wólczańska 165 1970-2
- S**przedam dom murowany za 2500 000 mk dom 3 piętrowy z oficyną 6,000 000 Rozwadowska 19 Szymt 1936-2
- P**ryczki najnowszych fasonów, wolanty powozy na gumowych lub żelaznych kołach, angielskie chomonta sprzedam. Kiłińskiego 28. 1997-5
- Ł**óżka żelazne, biurka, otomany, gramofon, toaletę obraz, lampę, mandolinę sprzedam. Przejazd 24-2. 2003-2
- S**klep rzeźniczy z urządzeniem i warsztat do sprzedania. Wiadomość przy ul. Szkolnej 15 w sklepie rzeźniczym. 2004-2
- M**am do sprzedania piwiarnię przy ul. Nowo Cegielnianej 48 w cenie przystępnej, tylko zaraz z powodu wyjazdu. 2005-1
- D**wa psy rasy Doberman i wjlk są tanio do sprzedania ul. Napiórkowskiego, 77 I piętro front 1944-1
- S**przedam sklep z powodu wyjazdu z mieszkaniem i meblami ewentualnie bez ul. St. Zaryńska 85 1937-4
- S**przedam otomany przedwojen na szafę stół rozsuwany 6 krzesel łóżeczko dziecięce biurko i łóżko żelazne Krucza 4 m 18 1940-2
- S**klep spożywczy dobrze prosperujący z mieszkaniem z powodu zmiany interesu sprzedam natychmiast niedrogo Szkolna 19 1935-2
- S**klepy spożywcze w dużym wyborze do sprzedania. Porybaczna 10 m. 6 przy Rzgowskiej. 1971-1
- D**om murowany 2 piętr. z wolnym mieszkaniem, ogródek, plac 40x120 blisko Wódnego Rynku obejmując oficynę na wsi sprzedam natychmiast za 4 i pół miliona. Wiadomość ul. Targowa 27 m. 47 ofic. II piętro. 1973-5
- K**upię sklep z mieszkaniem. Adres: Młynarska Nr. 15 | 28 osobiste w godzinach 4 i pół-6 trzecie piętro. 1961-1
- D**o sprzedania motor elektryczny Dny 22 konie firmy A. E. G 120 | 220 volt 960 obrotów, 1 dy namo maszyny 167 amp, 120 volt, 150 amp, 120 volt 40 amp 120 volt, 7.2 amp 440 volt. Piotrkowska 284 sklep. 1965-1
- Z** powodu wyjazdu, do sprzedania sklep z mieszkaniem. Wiadomość Włdzew Wilanowska Nr. 2. 1994-5
- D**o sprzedania i wynajęcia 2 do my w Głównie i Brzezinach z ogródkami Letnie mieszkania w Głównie wiadomość Pańska 110 m 10 1921-1
- 12** morgi ziemi ornej, budynki murowane inwentarz martwy w komplecie żywy 2 konie 5 krowy i t. p. Ogródek owocowy cena 6 milj. 50 tys. w okolicy Łodzi. Wiadomość Pańska 34 kawiarnia. 1965-1
- S**przedaje się majątek 5 morgi gruntu 2 domy drewniane i do tego sad owocowy 80 drzew oraz 2 place frontowe cały majątek leży przy frontie ul. Brzezińska 116 1922-1

Wielki film wschodni

W płomieniach Sahary

Wielki firm wschodni

824k1

DROKARNIA

„ROZWOJ”

przyjmuje wszelkie roboty
— wchodzące w zakres —
— — drukarstwa. — —

Aleje Kościuski № 41.

- S**przedam kawiarnię cena 700 tysięcy mk. Pańska 34 kawiarnia. 1968-1
- S**przedam dom za 23 miliony w Łodzi. Wiadomość Pańska 34 kawiarnia. 1967-1
- S**przedam majątek ziemski, powiat Nowo-Radomski 5 włók ziemi ornej cena 16 milionów. Wiadomość Pańska 34, kawiarnia. 1968-1
- P**abjanice w Osinkach jest do sprzedania 18 składów dobrej ziemi wiadomość u gospodarza Nowopólna 16 2038-1
- Z**akład krawiecki w śródmieściu zlokalizowany z mieszkaniem z wyrobioną klientelą do sprzedania Oferty w Rozwoju pod „Zakład” 2041-2
- P**osessa do sprzedania składająca się z kilku domów w tem piekarnia sklep zdalny dla rzeźnika i morga ogrodu owocowego studnia kręcona żelazna mieszkanie wolne zaraz 2,200,000 w Tomaszowie wiadomość Piotrkowska 284-51 Górny Rynek 2036-5
- W**illa sprzedaje w różnych cenach także place i 2 włoki ziemi 2,000,000 gospodarka 900,000 i gospodarka 8 morgowa 300,000 przy tramwaju przy muje do sprzedaży ruchomości i nieruchomości Piotrkowska 284-51 Górny Rynek 2037-5
- S**przedam naczynie kowalskie wóz parokony i wózek ręczny Rokicińska 147 u kowala 2033-2
- S**klepy sprzedaje duże pomieszczenie w różnych krańcach miasta Piotrkowska 284-51 Górny Rynek 2035-5
- D**o sprzedania byle zaraz nie ruchomość 8 mieszkań z ogrodem owocowym piece kuchnie kaflane cena 2 miliony mk wiadomość ul. Stefana 5 m2 (Radogoszcz) 2037-2
- S**przedam sklep spożywczy ul. Rzgowska 9 2026-5
- D**o sprzedania maszynka i puszkiki do lodów Miedziana 2 m17 2029-5
- M**agiel sprzedam Wólczańska 43 wiadomość w sklepie 2009 2
- P**lanino do sprzedania w dobrym stanie Fabryczna 3 u gospodarza 2020-3
- S**przedam sypialkę dębową modną otomany lustro stół muzykę Rallope stojącą Rzgowska 31 gospodarz 2025-3
- P**ower z wolnym kołem sprzedam ul. Rzgowska 68 Roman 2024-4
- S**klep spożywczy z jednym pokojem od zaraz do sprzedania Lubelska 12 2003-6
- D**omek z ogrodem i dwa place przyległe do sprzedania na Chojnach wiadomość ul. Napiórkowskiego 42 m 23 (dawnej Zaruska) 2025-2
- Różne:**
- A**kuszerka masażystka A Trenkler 6 Sierpnia 18 m 20 1785-24
- A**kuszerka Pipikowa Piotrkowska 152 m. 14 przyjmuje zamówienia pań mniejszych i przyjezdnych. 1654-5

- Przyjmuje ażurki mereżki Łódźka ul. Piotrkowska 105 lewa oficyna II wejście 1551-7
- I pokój parterowy przy ul. Sennatorskiej zamienie również na I pokój w dzielnicy miasta od ul. Nawrot do Pomorskiej (Średniej) wiadomość w piwniarni ul. Sienkiewicza 7 1700-4
- C**cesz sobie być zapewnić, masz twarz interesującą i aspirację zgłoś się do instytutu filmowego. Niezamożnym bezpłatnie. Własna wytwórnia obrazów. Sienkiewicza 22-5. 1951-1
- P**otrzebna zdolna prasowaczka oraz koszularka i uczennice Andrzejka Nr 40. 1948-1
- P**otrzebna kucharka do gotowania znająca się dobrze na kuchni, do jadłodajni, ul. Napiórkowskiego 52 róg Kiłińskiego. 1862-1
- S**tejmach powozowy obeznany z robotą dworską posiadający świadectwo dworskie poszukuje także posadę. Łaskawe oferty w „Rozwoju” sub. „Obeznany”. 1958-1
- K**rawcowa przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres krawiectwa. Specjalność kostiumy i palta, w konanie solidne ceny umiarkowane: palta 4 tys. kostiumy 5 tys. suknie od 1500 mk. Rozwadowska Zamenhofa, Nr. 19 m. 20 3-cie piętro front. Przybył 1945-1
- P**otrzebna ucziwa młoda dziewczyna do dwójga państwa i dziecka. Łąkowa 22. Klinger 1960-1
- P**racownia haftów ręcznych Wandy Bossówny przyjmuje wszelkie kolorowe i białe hafty, również bieliznę do szycia Nawrot 8 lewa oficyna parter. 1972-1
- Z**aginal czarny wyżeł. Odprowadzić za wynagrodzeniem Kilińskiego 90 II p. 1941-1
- P**oszukuje sprawiedliwego młodego fachowego handlowca do sklepu na Kilińskiego wódród miasteczka. Lokal na sklep obwód mi tylko trzeba okratawać i odnowić front 2 wystawy. Adres mój: St. Łódź Fabr. dom rodzinny kolejowy, W. Czyżewski. 1952-1
- M**łody człowiek z 4 klasowym wykształceniem władający polskim angielskim rosyjskim i niemieckim poszukuje zajęcia Łaskawe oferty w Rozwoju pod J D 1924-2
- M**łoda panienka poszukuje w posady ekspedjentki i nb kasjerki oferty w Redakcji niniejszego pisma M G 1925-1
- S**amozielny wieloletni pracownik notarialny poważne referencje poszukuje posady Adres Noworadomsk Bugaj 18 Ławiech czuk 79:9-1
- P**otrzebny zdolny chłopiec. Wiadomość: ul. Kilińskiego 5, F. Brzozowski, 2006-1
- P**otrzebny zdolny samodzielny stolarz wiadomość: Kilińskiego 5, F. Brzozowski, 2005-1
- K**WIACIARKA potrzebna zdolna do samodzielnego wyrobienia sztucznych kwiatów ewentualnie do prowadzenia sklepu. Z kaucją lub referencjami. Wiadomość: Nawrot 11, m. 17, od 1-3 1980-1
- P**otrzebny jest czeładnik krawcowa do pomocy Górny rynek Rzgowska Bednarska 8 Fr Nawrocki 2000-1

CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKŚCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 5 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 80 mk. DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 4 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ ZAGRANICZNE 100 PROC. DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 lamy, za tekstem 5 lamów. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwoj” w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Każda nowa podwójka obowiązuje już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Red. odpowiedzialny Sawa Białkowski W. tłoczni W. Czajewskiego